

SZIVÁRVÁNY

2002.
FEBRUÁR

2

Betűzgető kicsiknek

DÉNES GYÖRGY

A JEGESMEDVE

AZ ÉSZAKI SARKKÖRÖN TÚL
EGY HATALMAS MACI AZ ÚR.
ORRA BARNA, BUNDÁJA HÓ,
ELKERÜLI AZ ESZKIMÓ.

A JEGESMEDVE FARKA

SOK-SOK ÉVVEL EZELEŐTT A JEGES-
MEDVE MÉG SZÉP, HOSSZÚ, LOMPOS
FARKAT LENGETHETETT.

EGYSZER CSAK FURCSA ÖTLETE TÁ-
MADT: BOJTOS FARKÁT BELELÓGATTA A
VÍZBE, HÁTHA RÁAKASZKODIK EGY-KÉT
HAL. A HALAK AZONBAN SEHOGY SEM

AKARTAK RÁHARAPNI ERRE A GYANÚS
HOROGRA, ÉS TELT-MÚLT AZ IDŐ. LAS-
SACSKÁN BEFAGYOTT A VÍZ. A MACKÓ
HÚZTA-HÚZTA A FARKÁT, MÍG EGYSZER
CSAK – RECCS! – LESZAKADT.

HÁT EZÉRT VISELNEK A JEGESMED-
VÉK OLYAN KIS KURTA FARKAT.

NAGY LÁSZLÓ

A JEGESMEDVE

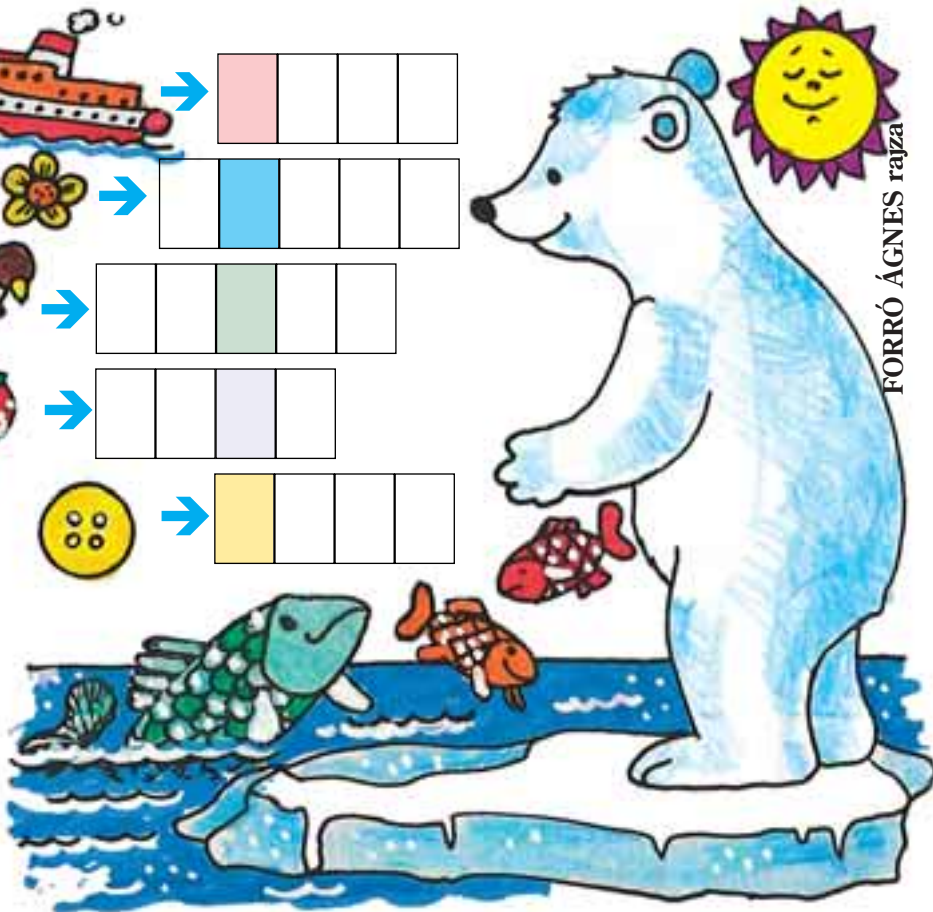
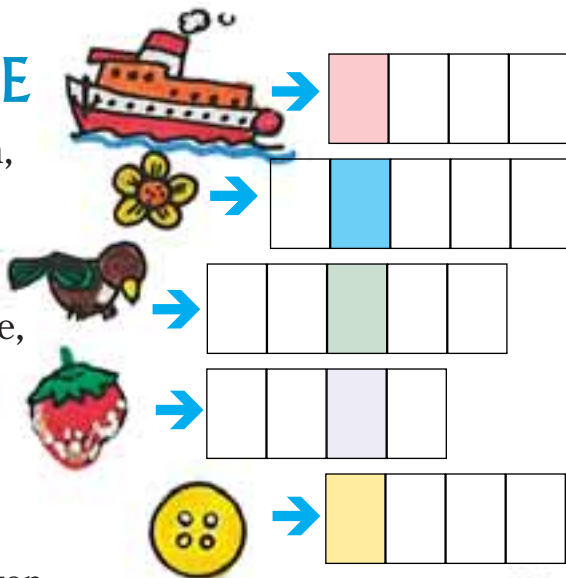
Bundás halász áll a jégen,
talpas, tenyeres.
Se hálója, se varsája,
mégis halra les.

Ladik nélkül megy a vízre,
hullámokra dűl,
gumiruha nélkül bátran
víz alá merül.

Tátogató ezüsthallak
seregébe csap,
a víz csattan, nyelve csetten,
nyeli a halat.

Jégországban jég a háza,
jég az ablaka,
párát fújó fehér kályha
a mackó maga.

Karmos mancsát hasra téve
ott elszundikál,
s morgolódik, hogyha kívül
jajgat a sirály.

FORRÓ ÁGNES rajza

Ha már ismered a nagybetűket, írd be a rajzok mellé a nevüket.
A színes oszlopból kiderül, mitől nem fél a jegesmedve.

Messze északon, az örök hó és jég házában él a jegesmedve.

Hatalmas állat. Fehér bundája, apró füle, okos szeme barátságossá teszi, de valójában veszélyes ragadozó, vízben és szárazon mindent felfal, ami az útjába kerül.

A bocskok anyjukhoz bújva szunyókálnak vagy szopnak tavaszig. Ilyenkor medve mama még az apjukat sem engedi hozzájuk. Három hónapos korukban kibújnak jégbarlangjukból. Vidám játékukba bekapcsolódnak az öregek is. Ilyenkor tanítják meg nekik a futást, úszást birkózást, a vadászat és a halászat fortélyait.

Milyen békésen sütteti a pocakját a napon. De nehogy eszedbe jusson mellé heveredni!

Nézd a képet: a jegesmedvének szőrös a talpa! Mit gondolsz, miért fontos ez?

MAJTÉNYI ERIK

A HÓFEHÉR

Lubickol a jegesmedve,
mindig fürödni van kedve,
hideg víztől sosem sziszeg,
neki a víz sosem hideg.

Felöltözött hófehérbe,
kifeküdt a fehér jégre,
ha szeme nem feketéllne,
nem is vettük volna észre.

KOVÁCS ANDRÁS FERENC
JÉGVILÁG

Egy jéghegyen három medve
csúszkál félig megdermedve.
Mindnek oly fehér a szőre,
hogy nem tudni egyelőre:
melyik jéghegy, melyik medve,
melyik mászkál megdermedve?
Hómezőkön karcos szél dúl...
Jéghegy dörög: dirdör-dérdúr.
Medve koppan:

kipp-kopp, kipp-kopp
hófúvás föd minden titkot...
Csúszkál három jegesmedve
egy jéghegyen megdermedve.

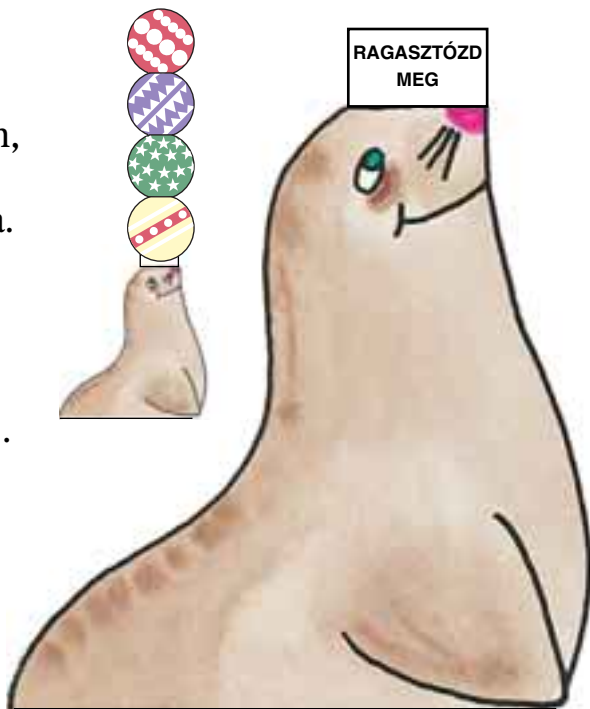
TAMKÓ SIRATÓ KÁROLY

ESZKIMÓKA

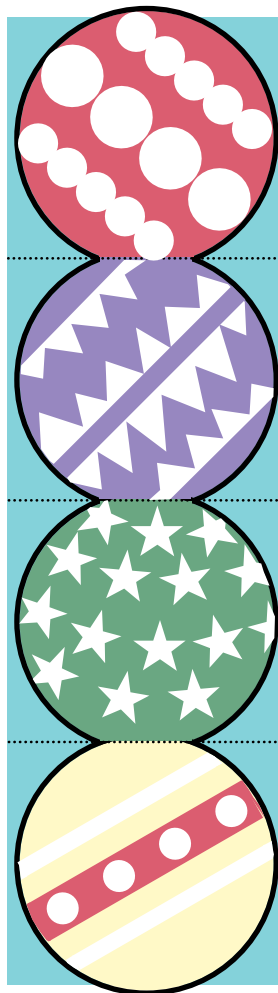
Grönlandban egy jeges tóban,
párás, forró forrás mellett
fürdött egyszer két szép fóká.
A gleccserről nézte őket
három apró eszkimóka.

Ebből lett a csuda móka:
pengett a jég, zengett a szél...
Táncolni kezd a két fóká.
Fütyült nekik, dalolt nekik
a három kis eszkimóka.

Békességben élt a világ.
Az eszkimók hahotáztak,
a fókák bukfencet hánytak,
pengett a jég,
zengett a szél...
Grönlandban a gleccserek közt
vígán így eszkimókáztak.

Vágd ki a fókát, a csíkot. A vonalkák mentén hajtogass harmonikát belőle. Vágd körül a labdát, de csak a vastag vonal széléig! Fejezd be a színezést, és ragaszd a fóká orrára.

Megszáradt már a fókabőr?

Míg fő a fókagulyás, anyu fókabőr csizmát, kabátot varr. Kisfia nem eszik, csak rágszálja a fókabőrt, hogy puhább legyen.

A gyerekek eszkimókáznak, de a felnőttek bizony keményen dolgoznak, hogy a jég hátán is megéljenek.

Ha vadászni mennek, kunyhójukat jégtömbökből rakják, hóval földik, fókabőrrel bélelik. Ajtó helyett hóalagút vezet a házba. Öcsike meg is fagyna, ha kismászna édesanyja bundás kapucnijából.

Eszkimó-papa léket vág a jégbe, és szigonnyal halászik.

Fut a kutya-szán, kutya-szán,
szalad igazán, igazán,
köszörűs vagyok én,
kutya-szánon futok én.

Weöres Sándor

Az eszkimó család hús kutyát is tart, de nem azért, hogy a jégkunyhót őrizték, hanem hogy a szánkót húzzák.

A hómezőben fehér színe rejtli a jegesmedvét, a fókabébit, a sarki rókát. Ha figyelmes vagy, azért megtalálod a macikat.

LÁSZLÓFFY ALADÁR RÉNSZARVAS

Rénszarvas a lappok lova.
Ha elindul valahova
meglátogatni a bátyját,
felölti a kék kabátját.

A rénszarvas trappol tova,
mikor mennek valahova,
mögötte a sikló szánban
ott ül a lapp kék kabátban.

Süt a hold a kék kabátra,
sosem báméskodik hátra:
a kezében ostor pattog.
Farkas üldözi a lappot.

Hol van hát az út a hóban?
A rénszarvas tudja, hol van,
szélsebesen szedi lábát,
s viszi a lapp kék kabátját.

**A lappok hazájában kicsivel
többet süt a nap, fű is nő, van
mit legelnie a rénszarvasnak,
így a lapp szánt kutya helyett
agancsos paripa húzza.**

A pufóka fókák és agyaras rozmárok hatalmas csapatokban élnek az Északi- és a Déli-sarkvidék partjain, szigetein. Töltött zsák testüket a szárazon alig vonszolják, a vízben viszont bajnokok – a halnépség nagy szomorúságára. Fényes, tömött szörmekabátjuk alatt vastag zsírmellényt viselnek. Nem árt nekik se jeges víz, se hóvihár.

A kisfóka fehér bundácskájában vízbe nem mehet, de a hóvilágban nehezebben veszi észre az ellenség.

A játékos, okos fóka vidám műsorszám a cirkuszban.

– Rozmár bácsi, nem kényelmetlen ekkora agyarral élni?

– Sokat tud az én agyaram. Amikor a partra kapaszkodom, vagy barlangot vágok a jégbe, csákánynak használok, a jegesmedve ellen lándzsa, ha kagylót ebédek, konzervnyitó.

Morcos idő viharoz már,
reszket a jégen a rozmár,
zúzmara-fény agyarán,
míg magyaráz magyarán:
Brrr...

(Kovács András Ferenc)

MÓRA FERENC

A KÍVÁNCSI HÓPELYHEK

A nap éppen lement, mikor az erdő felett elkezdett esni a hó.

– No, anyó – mondta varjú apó a feleségének a nyárfa hegyén –, azt hiszem, holnap

fehér abrosznál esszük az egérpecsenyét.

Nemsokára a búzamezők fölött kezdtek táncolni a hópihék.

– Gyertek, gyertek – csalogatták őket a szántóföldek –, jó ám a vetésnek a jó puha hó! Az tart meleget a búzaszemnek, hogy meg ne fagyjon a földben.

A falu már rég elcsendesedett, mire a hófelhők odaértek föléje.

– No, ezt a falut megréfaljuk egy kicsit – mondták a hópelyhek. – Reggel maga se ismer magára, olyan fehérre meszeljük még a háztetőket is.

Voltak kíváncsi hópelyhek is. Messze az ég alján nagy világosság látszott. Ott a város

lámpái világítottak, s ezek a kíváncsi hópelyhek a várost akarták látni.

– Majd meglátjátok, mennyire megbecsülnek ott minket! – mondták a falura, mezőre hulló testvéreiknek. – Még székkal is megkínálnak, talán hintóba is ültetnek.

Azzal a kíváncsi hópelyhek elszálltak a város fölé, s ott

hullottak a háztetőkre, az utcákra, a terekre. Alig várták a reggelt, hogy szétnézzenek a városban.

De mire kireggeledett, akkorra a hópelyheknek beesteledett. Jöttek a hóhányó munkások, megkínálták a havat seprűvel és lapáttal. Aztán rakták, úgy hordták ki a városból.

Lekotorták a havat a tetőről is, és elsárosodva vitték a többi után. Mire delet harangoztak, locspocs lett a városi hóból.

Így járták meg a kíváncsi hópelyhek! Az erdők mezők hava pedig tavaszig megmaradt ragyogó fehéren.

Húzd át, ami nem illik a téli képbe.

LENGYEL GYERMEKDAL

Csalóka tükrök. Találd ki, melyik tükör mutatja a bohócok igazi arcát.

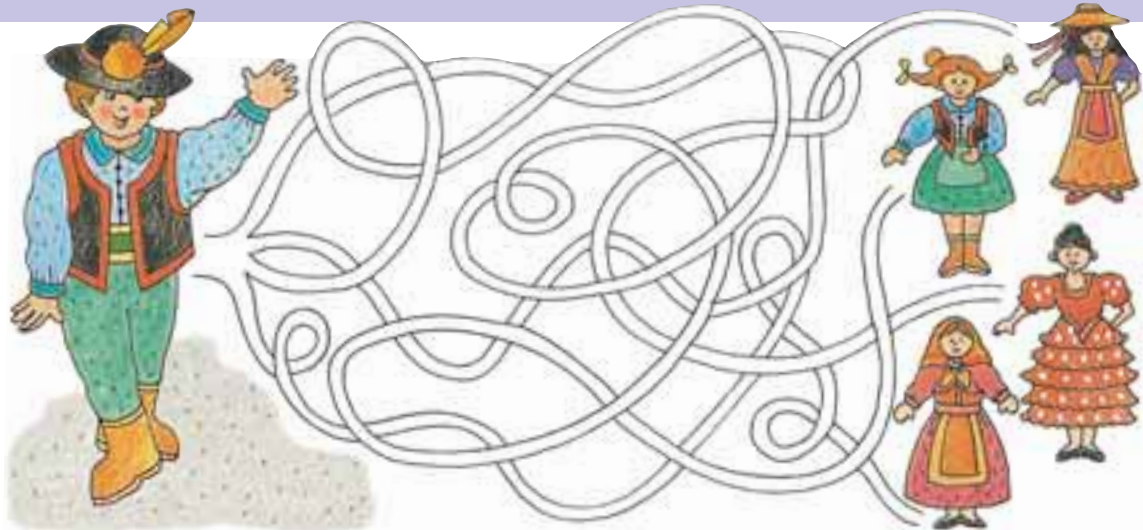

DRÉGELY LÁSZLÓ FARSANGI BÁL

A zenészek muzsikálnak,
Fürge lábak táncot járnak,
Járja Sára meg a párja,
Víg a kedvük itt a bálba'.
Táncol bohóc, huszár, medve,
Sanyi manó, Mek-mek kecske.
Sűrög-forog a sok népség,
Reggelig tart a vendégség!

Melyik úton
induljak,
hogy a
párom
megtaláljam?

Csak hasonlít,
nem egyforma.
Rajzold be, ami
hiányzik a jobb
oldali képről.

Nevezetes hónap köszöntött ránk ezzel a februárral. Második napján (ezt minden évben elmondom) a mackó kinéz a barlangjából. Ha hideg van – kinn marad, mert a fagy után csak enyhülés következhet, ha pedig csepegnek a jégcsapok, akkor visszafekszik, durmol még egy rendet, mert olvadás után febru-

16 Kerti Zsófi, Debrecen

Kiss Enikő Katalin, Debrecen

árban fagy jöhet. Ezt így tartják az okos emberek, és biztosan nekik van igazuk. Csak az érdekesség kedvéért írjuk le az idei Gyertyaszentelő dátumát: 2002. II. 2. Csupa kettős – és közben nulla, de abból is kettő!

Na, de ne tréfálkozzunk itt, lássuk, miből élünk!

Sok gyönyörű levelet-rajzot kaptam tőletek a múlt év utolsó hónapjában – és karácsonyi üdvözlést is. Köszönöm, válaszoltam is – csak an-

nak nem, aki elfelejtette megadni a pontos címét.

Gyönyörű levelet kaptam – többek közt – Kőrispatakról, az elsős Péter Andrea-Heléntől, Pusças Veronica bándi és Debreczeni Dávid kolozsvári olvasóinktól is.

Ezekben a téli napokban kedves Feleségemmel, Tipe-tupával egyre Rátok, kedves Barátainkra gondolunk: bizonnyára jól érzitek magatokat a friss levegőn. Szánkóztok,

Nagy Henrietta, Érbogyoszló

Szodorai Rita, Szilágysomlyó

korcsolyáztok-síeltetek, hóembert raktok, hógolyóztok. Ha nem lennének ilyen picik, mi is ezt tennők, de nincs a világon méretünkre szabott szánkó, se korcsolya, se síléc: hótörpe-rakás közben pedig hamar megfázik a kezünk, ezért – ugye nem haragusztok meg érte – már igencsak várjuk a tavaszt, amikor Típetupa vi-

rágról virágra libben, mint a pillangók, én meg szorgalmasan intézhetem az Erdő dolgát, hogy maradjon meg szép Erdőnek, ne váljék bozótos csalittá. És gyöngyvirágot tűzhessek a kalapom mellé – na, főként ezt várom.

Addig is azonban, amíg megjön a szép tavasz, örvendjete a télnek, és ne feledkezzetek meg kedves barátaimról, az énekes madárcákról, akik most éhkoppon lennének, ha nem hintenétek nekik egy kis morzsát-magot.

Egyik kis barátom írta, hogy van az osztályukban egy nagyon jó, de szegény fiúcska – és ő mindig megosztja vele a tízórait. Látjátok: ez szép dolog. Megkért egyébként, ne írjam le a nevét, mert ő nem azért teszi, hogy hencegjen vele. Ez – még szebb.

Legyetek ti is szépek, jók és egészségesek.

Melyhez hasonló jókat,

CSIIPIKE

**Tankó Gergő,
Debrecen**

**Hátlap:
BAK SÁRA**

SZIVÁRVÁNY, kisgyermekes képes lapja. XXIII. évfolyam. 252. szám. Kiadja a NAPSUGÁR Kft.

Szerkesztik: ZSIGMOND EMESE (főszerkesztő), MÜLLER KATI.

A szerkesztőség postacíme: 3400 Cluj, Str. L. Rebreanu Nr. 58. ap. 28. C.P. 137. Telefon/Fax: 064/141323. E-mail: napsugar@mail.dntcj.ro Megrendelhető a szerkesztőség címén. A lapok árát a következő bankszámlára várjuk: Cont 2511.1-569.1/ROL. B.C.R., SUC. CLUJ S.C. NAPSUGÁR - EDITURA S.R.L. Készült a kolozsvári TIPOHOLDING Rt. Nyomdájában. Ára 8000 lej

A JÓ GYERMEK

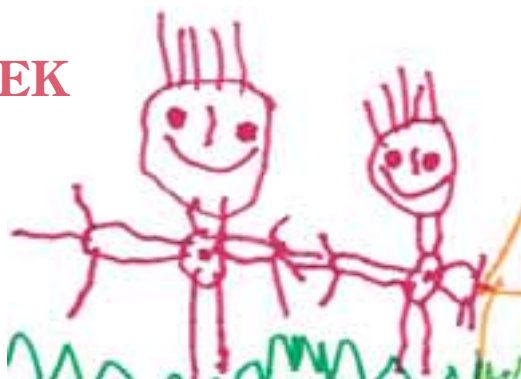
A jó gyermek
nem verekszik,
ha megütik,
továbblépik.
A jó gyermek
nem hazudik,
ha rosszat tesz,
beismeri.

Jenei Róbert,
Marosvásárhely

FARSANG

Tündér, pillangó,
Seprűs boszorkány,
Ez volt farsangkor
Sok elsős kislány.
A szép hercegnő én voltam,
S elfoglaltam már a betűvár
Legutolsó tornyát.

Orbán Erzsébet-Mirjám,
Kolozsvár

Vay Alpár, Sepsiszentgyörgy

Demeter Réka, Sepsiszentgyörgy

A ROSSZ GYERMEK

A rossz gyermek
Nem fogad szót,
Nem hallgatja meg a jót,
Nem tanulja a leckéit,
Zavarja a testvéreit,
Csapkodja a füzetét,
Bosszantja a szüleit.
Sokat beszél kérdezetlen,
A ruhája rendezetlen.
Felesel szemtelenül,
Az órán szépen nem ül.

Bükkösi Zsolt, Marosvásárhely

Benkő Katalin, Olasztelek

SZÉPSÉGES TÉL

Bim-bam, szól a harang,
Szépen csillog a téli csillag,
Szépen folyik a jégpatak,
Szépen villog az évszak.

Télen szépen hull a hó,
Mindig a szép a téli hó,
Örülnek a gyerekek,
Mert szánkózni nagyon jó.
Simon Boglárka, Gyergyóújfalu

Szilágyi Renáta, Magyarlapád

Tatár Anita, Székelykeresztúr

ÁLMOSS MACKÓ

Erdőn lakó
Álmos mackó
Most ébred föl,
Téli alvó.

Nyújtózkodik,
Dirmeg-dörmög,
Korgó hassal
Lassan dökög.

Mézet keres
Fa odvában,
Kis méhecske
Megszurkálja.
Kelemen Szilárd,
Marosvásárhely

Sövény Mónika, Gyergyószentmiklós

FEBRUÁR- KÖSZÖNTŐ

Száraz faggyal, zúzmarával
Búcsúzik a január.
Dirrel-dúrral, Balázsnappal
Beköszönt a Február.
Árnyékot nézni barlangjából
Előjön a maci már!
Benedek Balázs, Diószeg

JÁRD KI, LÁBAM, JÁRD KI MOST

Vágd ki, és ragaszd a táncosokat a párjuk mellé a kartonra. Ki járja egyedül a táncot? Sári néni neked is hagyott színezni valót. Láss hozzá. Apukád segítségével mondd el sorban, ki melyik kezét nyújtja a párjának?

